

חביבין יסורין

בענין העוה"ז ועוה"ב, וכן לימוד התורה מצינו שבתחילתו מר ובסופו מתוק כגון מאמרם העם ההולכים בחושך ראו אור גדול וכן רבים וקשה מדוע הקב"ה נותן נסיונות לעבדיו בעוה"ז עם הסתר כ"כ גדול שיראה להם מראש משכרם לעתיד ?

הגר"א וסרמן היה בכזה דוחק הגרא"י פינקל שלח לו כסף מישיבת מיר ואמר לשליח ששמע שבברנוביץ אין לחם לתלמידים. פנה הגא"א לח"ח והציע שבשכר מצוה אחת יקבל שכר בעוה"ז ויקל ה' מעול הדור, וקשה האם אכן זה לא היה כדאי ??? [עיין בחוברת שביעית]

רות המואביה התגיירה בדחק כזה נורא [עיין בחוברת שבועות]

ר"ע היה בכזה דחק ולא זכה לנס. האם לא היה נראה אחרת אילו כלבא שבוע היה נותן בו אימון שיגדל ומפרנסו מלכתחילה ?

רשב"י היה בצער מערה היו להם תנאים בלתי אנושיים, מדוע הרי רשב"י היה מלומד [רגיל] בניסים מדוע לא זכה לצאת בדרך ניסית או לפחות לאיזו רווחה שם. שאלה זו שאל רפב"י את חתנו ?

ענה לו רשב"י אילמלי לא ראיתי בכך לא ראיתי בכך, כי האדם אינו גודל על אף היסורין, אלא מתוך היסורין.

והתשובה יפה אחד בצער ממאה שלא בצער. כן ! רות זכה מה שלא זכו 100 בנות ישראל, ואפילו א"א מבנות ישראל כי לה היה את הצער הגדול ביותר.

אשרי הגבר אשר תיסרנו קה ומתורתך תלמדנו עי"ז מגיעים לתורה.

כי את אשר יאהב ה' יוכיח.

ויש דרגות בצער יש שצריך יסורי גוף, יש יסורי נפש, ויש טירדות הלב ויש יסורין מן התורה.

לשון חביבין נאמר על העובד מתוך יסורין ! חזו בני חביבי דמשתכחין בצערא דילהון ועסקין בחדוותא דילי. כשזה מתוך צער זה חביבי. ולכן נאמר בגמרא בברכות חביבין עליך יסורין לשון חביבין דוקא

כמה שהמסמר נכנס יותר בחוזק לקיר הוא חזק פי כמה וכמה כי כל הענין זה החוזק והקושי.

בספר 48 קנינים, אומר שיש קשיים שמסיבים הנאה ולא חשים בהם כמו ילדים שמשחקים בכדור. או כמו הולך תוך מים קפואים או גחלים ? שנהנה מהקושי

ושם בגמרא מחלקת מתי נקרא יסורין של אהבה מתי שאין בהם ביטול, כי אם הנסיון כ"כ קשה עד שהוא מבטל את האדם לא הרוויח מהן.

הש"א אמר שספרו זה הצליח יותר מספר גבו"א כי היה בעניות נוראה.

לקיים את התורה מעוני

**מדוע קוראים מגילת רות בשבועות ?
למה מגילת רות נקראת בזמן מתן תורה?**

ללמדך, שלא ניתנה תורה אלא על ידי יסורין ועוני, שהרי רות עברה דרך יסורין ועוני עד שזכתה לקבלת מצוות התורה, ואחר כך היא זכתה שיצאו מצאצאיה דוד ושלמה והמשיח. רואים שכדאי להשקיע להתאמץ אפילו מתוך יסורין או עוני. [עיין להלן בהרחבה]

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

שכרן של גומלי חסדים

מדוע קוראים מגילת רות בשבועות ?

אמר רבי זירא: מגילה זו אין בה לא טומאה ולא טהרה ולא איסור ולא היתר, ולמה נכתבה ? ללמדך כמה שכר טוב לגומלי חסדים (מדרש רבה).

לכן נקראת מגילת רות בשבועות – יום מתן תורה, שהתורה גם כולה חסד, שנאמר (משלי לא כו): "ותורת חסד".

גם בתורה (ויקרא כג כב) נאמרה מצות מתנות עניים בפרשת המועדים סמוך למצות חג השבועות, לרמז על הקשר של התורה לחסד. [רוקח. ולקח טוב]

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

יום לידת דוד המלך

דוד המלך ע"ה נתבקש לשמים בחג השבועות (ירושלמי חגיגה פ"ב ה"ג). וכיון שבשבועות נסתלק – בודאי בשבועות נולד, (בקדושין לח א אמרו: "הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום). על כן קורין "רות" בחג השבועות – לייחס את דוד המלך ביום לידתו.

[בכור שור]

בשבועות עם ישראל מקבלים עול תורה

קורין מגילת רות המספרת פרשה מופלאה של גירות – זכר למעמד הר סיני, שם היו כל בני ישראל כמו גרים המקבלים עליהם עול תורה ומצוות.

אבודרהם ועוד

ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה.

רות וערפה היו יחדיו, רות התקדמה והמשיכה והתגיירה וערפה חזרה לעמה, ומה היה בסופם? רות זכתה לדוד מלך ישראל, וערפה לגלית. וקשה הרי רות וערפה היו באותה דרך, שניהם התחילו שניהם אמרו כי איתך נשוב לעמך. נעמי סירבה לקבלן ואמרה שבנה בנותי, ערפה שמעה והלכה, ורות המשיכה, איך נפערה ביניהם כזו תהום עד שרות זכתה למלכות בית דוד, ואילו ערפה לא יצא ממנה עם מתורבת חסידי אומות העולם, אלא ראש הכופרים רשע מורד בה? ולא אחר זמן אלא מיד תוך 24 שעות, באותו לילה חטאה עם מאה אנשים ומאותו הלילה נולד לה גלית הרשע.

אלא רואים מזה דבר נורא שאדם שנמצא במקום שיש לו הזדמנות להתעלות והוא מתעצל אינו חוזר למקומו כאילו שלא היה כלום, אלא מפסיד הכל גם מה שהיה לו קודם, עד שיכול להיות ראש הרשעים.

כשמתקרבים ליום מתן תורה יום שכולו רוממות, מי שאינו מתחזק אין זה כאילו שלא היה מתן תורה, אלא הוא יכול להפסיד ולרדת עד בלי גבול ה"י. זה מעודד אבל זה גם מעורר ומתריע עד כמה צריך להיזהר שלא לחטוא. היו גדולי עולם שנטרדו באחת.

^^^

ותרא כי מתאמצת היא ללכת ותחדל לדבר אליה

"מתאמצת היא ללכת", כלומר, הדרך עלתה לרות במאמצים, ובכל פעם היה עליה להתגבר על חולשתה, כדי שתוכל ללכת עם נעמי ולא להיות נחשלת אחריה. כאשר נעמי ראתה זאת, הבינה שרות קיבלה על עצמה דת ישראל בלב תמים, שהרי התורה מתשת כוחו של אדם, לפיכך – "ותחדל לדבר אליה" – היא ראתה, שאין צורך עוד לדבר אליה בנושא זה.

וכמו זה מצינו (במסכת ב"מ פד.) אצל ריש לקיש, שקפץ בקלות למים בעקבות רבי יוחנן, וכשקיבל על עצמו עול לימוד תשש כוחו ולא יכול היה עוד לקפוץ כמו בהתחלה.

בשם הגר"א והחיד"א

ראה באיזו מהירות ניתן לקבל עול תורה עד שנעשית מותשת, ואומר הילקוט שהפסוק השווה אותן נעמי עם חיים עתירי מעש ורות גיורת של כמה דקות. ולהיפך רגע אחרי שערפה עזבה, תוך כדי שנעמי דיברה עם רות אמרה הנה שבה יבמתך אל עמה, ואל אלוהיה,¹ רואים כמה מהר אפשר להפשיט את כל היר"ש, הכל תלוי בהחלטה חזקה ובדרך, אמנם היא ארוכה אבל דרך. רואים כח של קבלה, קבלת תורה. ובאמת רואים שגם אצל רות עם כל קשייה ערכה תקופה קצרה מזמן קציר החיטים עד זריית הגורן, וכבר זכתה לכל מה שזכתה.

מסירות נפש

כיצד זכתה רות למה שכל נערות ישראל באותו דור לא זכו? התשובה מתוך צער ומסירות נפש!!! כך זוכים! כשרות חזרה ממואב היה לפני 2 דרכים האחת לשוב לבית אביה מחלון מלך מואב, והשניה ללכת עם חמותה הצדקת, ששילמה מחיר כבר על חטאיה ושבה בושת פנים לארץ ישראל.

איזו מסירות נפש וצער בחרה לעצמה רות, היא פחדה שמפני שהיא עמונית, יגרשוה מן השדות, ולא יתנו לה אפילו ללקט מתנות עניים.

¹ הדברים מבהילים רות וערפה התחילו את הדרך יחד עם נעמי במדרש כתוב שערפה הזילה 4 דמעות או שהלכה 4 מיל ובזכותן זכתה ל... גלית ושלושת אחיו! לא פחות! או שזכתה שיעמוד לחרף 40 יום! אתמהה וכי זכות היא זו? וכי זה מגיע לה בשכר המצוה שלה? [ואולי יש להבין עפ"י הרמב"ם בהלכות תשובה שהניחם על המצוות הם נמחקים.]

ותלך ותבוא, שציינה את הדרכים, יש מבארים, שאז סברו שאסור לעזור לגיורת מואבית למצוא את דרכה לביתה לכן היתה צריכה לסמן את הדרך בכדי שתדע לשוב.

בזמן שהתגירה עדיין לא נדרש עמוני ולא עמונית. על יבום בין כך לא היה מה לדבר כי היתה לבועז אשה. אלא הלכה להתגייר במסירות נפש כשהיא סבורה שלעולם לא תתחתן. נעמי הסבירה לה את ששת ההגבלות שיש ליהודים.

עוד אומרים ותלכנה בדרך שהיו בכל כך עניות שהלכו יחפות ללא מנעל בדרך! [עוד מובא שלא היתה יכולה ללדת]. וכל זה עשתה בשביל לגמול חסד עם חמותה. [היפך מאלימלך שברח מלעשות חסד].

הקב"ה זימן שבדיוק כשחזרו לעיר נפטרה אשתו של בועז, וכולם יצאו לחולק לה כבוד וראו זה את גיסתה נעמי, שבה בבושת פנים לא בעל ללא בנים, בלא ממון, ועוד עם כלה מואבית שנותרה לה. [התפלאו ואמרו כל כך גדול עונשה של מניעת חיוב צדקה].

בועז אמר לה ותהי משכורתך שלמה מעם ה' אלוקי ישראל, כי בכל מצוה שעושים יש מניעים צדדיים ומתערב שלא לשמה, אולם בגירותה של רות לא היה שום צד הנאה או איזה רווח רק

לשם שמים ממילא נותר לה כל שכרה מושלם ותהי משכורתך
שלימה מאף אחד אחר לא רק מה'.

היא זכתה להעמיד שנים מיחידי עולם שמתו בעטיו של נחש
כולמר בלי כל חטא, כי מה מניע את האדם לחטוא היצה"ר
התאוות, אבל היא ויתרה על הכל, היא באה בגפה לתחת כנפי
השכינה.

ובזכות מסירות נפש זו זכתה להכל. וראתה בחייה את שלמה
יושב על כסאו !!! באותו זמן היו בנות רבות מבית ישראל
שהיו צדקניות ודוקא אותה גיורת עם צער ומסיר"נ זכתה.
ועיין בילקו"ש מעשה מאליהו הנביא - והיהודי שהתעשר.